

על האיש שהתמודד עם הבנקים

מאת שלמה ברמץ

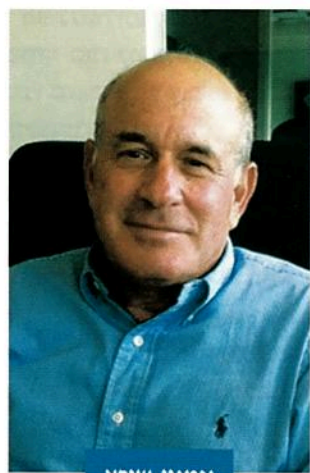
"הודעה שגרתית על חיוב ריבית רבעונית שנשלחה אליי מסניף הבנק עוררה רצף של התרחשויות ואירועים בחייהם של אנשים רבים, ובעיקר שינתה לחלוטין את מהלך חיי שלי" - מספר אמנון שורץ בספרו: 'להתמודד עם הבנקים ולנצח'. שורץ ניגש למנהל הסניף וביקש ממנו להסביר את גובה החיוב: "זה המחשב - ענה לאחר עיון קצר. המחשב חישב. המחשב לא טועה" - שורץ שמע, בדק את חישובי המחשב, והשאר - היסטוריה

קטעים נבחרים

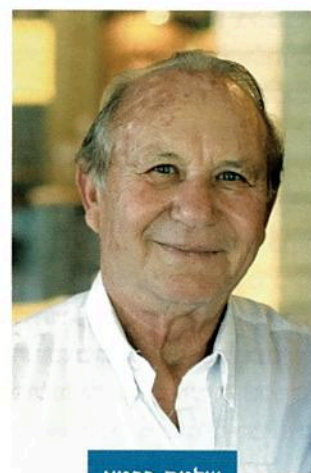
● "נהגתי, ואני עדיין נוהג מאז, להציב את הלקוחות על גרף המציין את מידת התלות שלהם בבנק, כחלק חשוב מעריכת חוות הדעת. ככל שהתלות גבוהה, כך גדל הפחד [של הלקוח. ש.ע.]. מתגובת הבנק לתלונה ולתביעה";

● "רבים מהם [עורכי הדין. ש.ע.], ובהם עורך הדין וינרוט, אמרו לי: 'לעולם לא תזכה בהליך משפטי מולם, ולו רק מפני המשוכה המשפטית הקרויה ט.ל.ח. הכוונה הייתה לראשי התיבות של הביטוי 'טעות לעולם חוזרת'... אלה מילים המנוסחות בקוד משפטי, ומתארות למעשה את חולשת הלקוח ואת חוזקו של הבנק." [בהמשך מתאר שורץ את פסיקתו של השופט אורי גורן שקבע, כי "ספרי הבנקים הנם ראייה לכאורה, עד אשר מוכח אחרת". קביעה זו סתרה את מה שהיה נהוג עד אז: להתייחס לספרי הבנק כאל ראייה חותכת];

● "חלק מעובדי הבנקים העוסקים בכך יודעים להבחין היטב בין אלה המעטים הבודקים אותם ומקפידים על זכויותיהם, ובין ההמוני הנוח לתמרון ומניפולציה, ולא מעלה על דעתו את מה שמעוללים לו, ואם הם נתפסים הם אומרים: 'אופס, טעות. הנה כתוב ט.ל.ח. על הטופס'

אמנון שורץ

שלמה ברמץ

קקראתי בשקיקה את ספרו של מנכ"ל חברת שגיא - אמנון שורץ - האיש שהתמודד עם הבנקים וניצח, וזכרתי בתמונה של אותו סטודנט סיני אמיץ שעמד בכיכר טיין-אן-מן בבייג'ין מול הטנק כשהוא אוחז בידו גליל עיתון, וסירב באומץ לתת לטנקים להתקדם לעבר המפגינים. כך גם אנו במאבק שלנו בריביות מופרזות ובסל העמלות ההולך ותופח, כשלכל עמלה שם מההפטרה. ייתכן שיהיו בכם שיחשבו שאני מגזים, וייתכן שיהיו שיסכימו אתי, אבל בעיניי גם כאן וגם כאן אין אלא כקליפת השום מול מכש ענק. כחגבים היינו. כיחידים, כמעט שאין לנו סיכוי בהתמודדות כנגד המערכת המשומנת של הבנקים. לשם כך נדרשים עורכי דין יקרים מהשורה הראשונה. אולם, באמצעות הספר - 'להתמודד עם הבנקים ולנצח' - אפשר להבין שיש מה לעשות. לכן בחרתי להמליץ בחום, לכל ידידיי בענף, לקרוא בספר. הספר מיועד לכל אנשי העסקים - קטנים וגדולים. הוא כולל גם עצות לניהול נכון של חשבונות בנקאיים, ומשלב קטעי עיתונות המתעדים את מאבקו של אמנון שורץ מול הבנקים.

ומתפשרים לרוב רק רגע לפני שמגיעים לפסק הדין";

- "התברר לי, כי מספר הימים השנתי שלפיו חישוב הבנקים את הריבית שאותה גבו על הלוואות היה שלוש מאות ושישים, שנה מקוצרת בחמישה ימים. מכיוון שהריבית היומית מחושבת לפי הריבית השנתית לחלק למספר ימי השנה, הרי שחילוק הריבית למספר ימים מופחת ניכר את האחוז היומי שעל פיו חושבה... בפסק דין תקדימי בנושא הזה כתבה כבוד השופטת דוקטור פלפל בחריפות ההולמת את שמה: 'שמעתי כבר על שנת ירח, שמעתי גם על שנת חמה, אבל שנת בנק זו המצאה יצירתית, שלא רק שאין זה מן הראוי לעודדה, אלא שיש לגדעה בעודה באבה';
- "לראשונה נשמע קול, קולנו, המכריז בגלוי כי יש לנהל משא ומתן עם הבנקים על תעריפי העמלות. ולא סתם משא ומתן, אלא מיקוח עקשן בנוסח שוק. יש לנהל אתם ויכוח על כל קילו, על כל עמלה. אין תעריף שאי אפשר להפחית. מתנהל כאן

שוק פרוץ, אשר התגרנים בו לבושים בחליפות ודוכני המכירה מפוארים וממוזגים כהלכה";

- "עמלות הבנקים ללקוחות הפרטיים החלו בישראל לאחר משבר מניות הבנקים וחילוצם על ידי הממשלה. עד אז שירותי הבנק ללקוחות הפרטיים היו חנם. מובנים מאליהם כמו במכולת. אינך משלם עמלה בכל פעם שהחזונוני עושה לך חשבון או פורט לך שטר של מאתיים. העמלות הנצו מעט ובצנעה, אך הלכו והתרבו, עד שהגענו לענף פורח בשלל פריחות של מאות סוגים של עמלות הרשומות ברשימות הבנקים. אין דבר דומה לזה בהיקפו בעולם. העמלות הנהוגות כאן כה גבוהות, עד שגם במקרה של הפחתתן לחצי, רווחי הבנק עדיין יהיו עצומים. בשנת 2012 הגיעו הכנסות חמשת הבנקים הגדולים בישראל לארבעה

עשר מיליארד ש"ח מעמלות בלבד";

- "רווחי הבנק המרכזיים אמורים לבוא מעסקי הריבית, מקנייה ומכירה של כסף, מה שקרוי בשפה המקצועית 'המרווח הפיננסי'. ממש כמרווח שבין המחיר הסיטונאי של החלב למחיר הקמעונאי אשר ממנו החנווני מרוויח. הדעת מתקוממת למראה שיטת שאיבת הרווחים ללא רחם מאלה החלשים, מן התלויים באשראי ומן הלקוחות המנומסים שאינם מתווכים על דבר."

כיום

בשיחה טלפונית עם 'היהלום' אמר אמנון שורץ, כי על אף שעיקר העלילות שמגולל ספרו אירעו בשנות השמונים והתשעים, ועל אף שהבנקים כבר אינם נכשלים בגין טעויות מחשב שיצרו חיובי יתר, עדיין רבה המלאכה: "גם בשנת 2014 עדיין מבצעים בבנקים לא מעטים עבירות על חוקי הבנקאות, כגון התניית שירות בשירות (למשל, התניית מתן הלוואה בפתיחת תכנית חיסכון). לא פעם גובים הבנקים עמלות יתר, בעיקר עמלות בגין פירעון מוקדם, או עמלות חסרות שחר כגון עמלות בגין שמירת ניירות ערך, העברת מזומן מבנק לבנק, עריכת מסמכים וכיוצא באלה, וחיובי ריבית מעבר למוסכם."

עוד שאלנו את אמנון שורץ, מניין תבוא ישועתם של אנשי עסקים קטנים, לעתים עסקי יחיד, או של מנהלי משק בית, שאינם יכולים להרשות לעצמם לשכור שירותים של חברה מקצועית שתפשפש במעשי הבנק או של עורכי דין מומחים: "אכן השירותים יקרים, שכן הם מחייבים השקעת זמן רב ונמדדים ב'עלות מול תועלת'. אבל, גם אנשי העסקים הקטנים והאנשים הפרטיים יכולים להיושע. הפרק האחרון בספרי דן ב'עשרה כללים לניהול נכון של חשבונות בנקאיים'. אפשר לצבור ידע ולאזור אומץ מול הבנקאים."

כללים בסיסיים

- נמנה בקצרה את עשרת הכללים של אמנון שורץ לניהול נכון של חשבון הבנק (בספר ניתן למצוא פירוט נרחב יותר של הסעיפים):
- רצוי ועדיף לעבוד תמיד עם שני בנקים לפחות;
 - יש לערוך בדיקה ובקרה שוטפות על תאימות ההסכמים לחיובים בפועל;
 - יש לקבל מהבנק מסמך המפרט את כל ההטבות בכל תעריפי העמלות. יש לנהל משא ומתן;
 - לפני ביצוע עסקה משמעותית יש לקבל הצעת מחיר מפורטת כולל מרכיבי הריבית והעמלות ולהשוות לבנקים אחרים;
 - יש לבדוק כל קביעה של כל בנקאי גם אם שוררים בינך לבין הבנקאי שלך יחסי אמון מוחלטים;
 - יש לעדכן את הבנק בכל שינוי בעל משמעות כלכלית כדי לשמור על מערכת יחסים נוחה ושקופה;
 - בכל תקופה יש לבצע הערכת בטחונות מחדשת;
 - אין לבצע פקדונות ותכניות חיסכון המבוססים על אשראי. אין להתפתות לביצוע פעולות שהן בבחינת התניית שירות בשירות;
 - יש לבחון דרכים להוזלת עלויות. אל תסמכו על הבנקאי שיעשה זאת בשבילכם;
 - אין למהר לחתום בפני הבנקים על כתבי ויתור על טענות. לא להתעלם ממכתבי עורכי דין. לענות מייד. לדרוש מסמכים, להתייעץ עם מומחים, להגיע להסדרים ובשום אופן לא לקחת התחייבויות שאי אפשר לעמוד בהן.

לתגובות:

אמנון שורץ - amnon@sagy.co.il
שלמה ברמץ - solomondo59@hotmail.com

